

**UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET
Naučno-nastavno vijeće**

Broj: 06-200-001-665/22
Zenica, 20.06.2022. godine

Na osnovu člana 67. stav (2) tačka a) a u vezi sa članovima 129., 130 i 131., Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj: 6/09, 09/13, 13/13, 04/15, 05/18, 04/19, 19/20 i 15/21) i člana 114. stav (1) tačka a) a u vezi sa članom 183. stav 3. Statuta Univerziteta u Zenici (Prečišćeni tekst) i Procedure za preispitivanje i inoviranje studijskih programa na Univerzitetu, Naučno-nastavno vijeće Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici je na svojoj 6/22 redovnoj sjednici održanoj 20. 06. 2022. godine, donijelo je

O D L U K U
o usvajanju inoviranog (izmijenjenog i dopunjeno) Nastavnog plana i programa za II (drugi) ciklus
studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici
(studijski program/odsjek: Lokalni ekonomski razvoj i politika)

Član 1.

Usvaja se inovirani (izmijenjeni i dopunjeni) Nastavni plan i program za II (drugi) ciklus studija Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici studijski program/odsjek: Lokalni ekonomski razvoj i politika.

Član 2.

Sastavni dio ove odluke je inovirani Nastavni plan i program za II (drugi) ciklus studija, studijski program/odsjek: Lokalni ekonomski razvoj i politika..

Član 3.

Inovirani Nastavni plan i program za II (drugi) ciklus studija studijski program/odsjek: Lokalni ekonomski razvoj i politika Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici primjenjivati će se od akademske 2022/2023. godine.

Član 4.

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Dostavljeno:

- 1x Prodekan za nastavu i studentska pitanja
- 1x Dekan
- 1x Studentska služba
- 1x a/a

**UNIVERZITET U ZENICI / UNIVERSITY OF ZENICA
EKONOMSKI FAKULTET / FACULTY OF ECONOMICS**

**INOVIRANI NASTAVNI PLAN I PROGRAM
II (DRUGOG) CIKLUSA STUDIJA**

ODSJEK: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA

Zenica, juni 2022. godine

SADRŽAJ

I.	UVODNE NAPOMENE.....	3
II.	NASTAVNI PLAN - studijski program	9
III.	NASTAVNI PROGRAM - odsjek	10
	Prilog 1. OPIS IZMJENA I DOPUNA STUDIJSKOG PROGRAMA.....	31

1.UVODNE NAPOMENE

1.OPĆE INFORMACIJE	
1.1. Naziv studijskog programa	Lokalni ekonomski razvoj i politika
1.2. Šef studijskog programa	-
1.3. Nivo studijskog programa	I ciklus: Dodiplomski
	II ciklus: Postdiplomski
	III ciklus: Doktorski
1.4. Akademski/stručni naziv po završetku studija	Magistar ekonomije (<i>MA</i>) sa naznakom odsjeka: Lokalni ekonomski razvoj i politika

2. OPĆI DIO	
3.1. Naučno/umjetničko područje studijskog programa	Ekonomска teorija i politika
3.2. Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija i sl.)	Dva semestra - jedna školska godina. Ne postoji mogućnost studiranja na daljinu, dok postoji mogućnost redovnog i samofinansirajućeg studija. Oblik realizacije nastavnog procesa je izmjenjen iz klasičnog u mješoviti oblik realizacije što znači da uz klasični način održavanje nastave moguće je uz odluku Naučno-nastavnog vijeća Ekonomskog fakulteta, određeni dio nastave održati on line.
3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	Minimalan broj ECTS bodova potreban za završetak studija je 60.
3.4. Uslovi upisa na studij	Završen I ciklus studija sa 240 ECTS bodova, ekonomskog smjera.
3.5. Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumjevanje funkciranja, razvoja lokalne i regionalne zajednice i njene uprave sukladno europskoj povelji o njenom razvoju, što je stavljen u prvi plan razvoja EU, gdje su razvojni projekti lokalne zajednice stavljeni u prioritet (izrada, finansiranje i sufinansiranje, monitoring, evaluacija i razvojne intervencije). 2. Ovladavanje vještina i suvremenim alatima ekonomске analize i programiranja lokalnog ekonomskog razvoja po metodologiji uobičajenoj u Europskoj uniji. 3. Studenti će biti sposobljeni za rad na istraživanju, analizi i programiranju ekonomskog razvoja, projektiranju i dizajniranju osnovne lokalne samouprave kao pravno-političke i sistemske institucije i regije. 4. Koncepti razvitka i promocije malog i srednjeg poduzetništva, promocija lokacije i infrastrukture, potporne institucije LER-a (poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori, poduzetničke zone, lokalne garancijske agencije, itd.), monitoring i evaluacija LER-a i razvojnih intervencija. 5. Razumjevanje i primjena participativne dijagnostike, procesa planiranja i integrativnog planiranja, monitoringa, evaluacije i participativnog benchmarkinga. Strateško planiranje LER-a, razumjevanje koncepta situacione, PEST i SWOT analize i načini njihove primjene za definiranje strategije LER-a. 6. Utvrđivanje stabla ciljeva razvoja lokalne zajednice i mjera za njihovo ostvarenje. 7. Utvrđivanje i kreiranje strukture i sadržaja dokumenta sa strategijom LER-a, operativnog plana i razrade programskog dokumenta LER-a, procedura osnivanja učinkovitih tijela za LER, bitni elementi za učinkovitost tijela za LER. Koncept LER-a EU, učešće javnosti i komunikacijska strategija u realizaciji LER-a, koncept izrade logičkog okvira razvojne intervencije u LER-u, primjeri dobre prakse u LER-u i studije slučaja.
3.6. Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih	Općine, kantoni, regije, entiteti, razvojne agencije, razvojni instituti, zavodi za planiranje i programiranje razvoja, razvojni fondovi u zemlji i EU, kompanije

poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržiste rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja (priložiti)	(privatne i javne). U svim navedenim subjektima studenti ovog smjera mogu biti u funkciji izrade razvojnih projekata i poveznica sa razvojnim fondovima u EU.
3.7. Mogućnost nastavka studija	Završetkom II ciklusa studijskog programa omogučava se nastavak na III ciklusu studija iz oblasti ekonomije.
3.8. Kod prijave SP II ciklusa navesti dodiplomske studije predlagачa ili drugih ustanova u BiH s kojih je moguć upis na predloženi diplomski studij	Fakulteti koji obrazuju sve ekonomske profile sa 240 ECTS bodova, stiće uslov za upis na predmetnom studijskom programu.

3. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA		
4.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem EC(A)TS bodova-nastavni plan (prilog: Tabela 2)		
4.2. Opis svakog predmeta-nastavni program (prilog: Tabela 3)		
4.3. Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)		Studijski program traje dva semestra, neće biti vježbe, nego izrada seminarskih radova.
4.4. Uslovi upisa u sljedeći semestar		Nema
4.6. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku (navesti jezik)		Nema
4.7. Završetak studija:		
a) Način završetka studija		
		Završni rad- master rad
b) Uslovi za odbranu završnog/diplomskog rada	Položeni svi ispitni i odbranjeni seminarski radovi.	
c) Postupak odbrane završnog/diplomskog rada	Javna odbrana pred komisijom od četiri člana, pri čemu jedan od članova komisije je imenovani mentor na radu.	

		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET							
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA									
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	I semestar (zimski)				NASTAVNIK/SARADNIK		
			P	V	LV	ECT(A)S			
	1.	PRIMJENJENE KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE METODE U EKONOMIJI	60	-	-	7,5			
06K19-029	2.	INDUSTRIJSKA POLITIKA	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Hasan Mahmutović		
06K19-024	3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	60	-	-	7,5	Prof.dr. sc. Kadrija Hodžić		
06K19-025	4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Hasan Mahmutović		
			Broj sati u sedmici P/V/LV	16	-	-			
			Ukupan broj sati u sedmici	16					
			Ukupan broj kreditnih bodova				30		
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	II semestar (ljetni)				NASTAVNIK/SARADNIK		
			P	V	LV	ECT(A)S			

06K19-026	1.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA	60	-	-	7,5	Prof.dr.sc. Jasmin Halebić
06K19-027	2.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Jasmin Halebić
06K19-028	3.	EKONOMIJA BIH I EU	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Azra Hadžiahmetović
06K19-023	4.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA	60	-	-	5,5	Dr.sc. Mirko Pejanović, prof.emeritus, dopis. član ANU BiH
06K19-030	5.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI	60	-	-	5,5	Prof.dr.sc. Halid Kurtović
06K19-011	6.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	17	Izabrani mentor
Broj sati u sedmici P/V/LV			8	-	-		
Ukupan broj sati u sedmici			8				
Ukupan broj kreditnih bodova						30	

Legenda: P-predavanja; V-vježbe; LV- laboratorijske vježbe; ECT(A)S-broj kredita

NASTAVNI PLAN ODSJEK: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA

I godina II ciklusa studija (semestralni fond sati)

Red. broj	PREDMET	SEMESTAR					
		ZIMSKI			LJETNI		
		P	V	S	P	V	S
1.	PRIMJENJENE KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE METODE U EKONOMIJI	60					
2.	INDUSTRIJSKA POLITIKA	60					
3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	60					
4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	60					
5.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA			60			
6.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA			60			
7.	EKONOMIJA BIH I EU			60			
8.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA			60			
9.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI			60			
10.	MAGISTARSKI RAD						
UKUPNO:		240			120		

Bodovanje prema ECT(A)S-u (European Transfer Credit and Accumulation System)

Red. broj	PREDMET	ECT(A)S					
		Kreditni bodovi					
		P	V	S	PI	UI	Σ
1.	PRIMJENJENE KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE METODE U EKONOMIJI	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
2.	INDUSTRIJSKA POLITIKA	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
3.	MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
4.	LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
5.	EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA	2	-	1,5	2,5	1,5	7,5
6.	IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA	2		1,5	1	1	5,5
6.	EKONOMIJA BIH I EU	2		1,5	1	1	5,5
6.	LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA	2		1,5	1	1	5,5
6.	KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI	2		1,5	1	1	5,5
7.	MAGISTARSKI RAD	-	-	-	-	-	17,0
UKUPNO							60

Legenda: P-predavanje, V-vježbe, S-seminarski rad, PI-pismeni ispit, UI-usmeni ispit, Σ-ukupno

,

NASTAVNI PLAN
ODSJEK: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ I POLITIKA

I godina II ciklusa studija (semestralni fond sati)

UNIVERZITET U ZENICI
 EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: PRIMIJENJENE KVANTITATIVNE I KVALITATIVNE METODE U EKONOMIJI I MENADŽMENTU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra						
		Predavanja	Vježbe								
Prvi	Obavezni	4	-	7,5							
Nastavnik: E-mail:		Saradnik: E-mail:									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema									
Cilj predmeta	Usvajanje teorijskih znanja i stjecanje praktičnih vještina neophodnih za primjenu kvantitativne i kvalitativne metodologije u ekonomiji i menadžmentu. Ospoznavanje studenata za samostalno korištenje kvantitativne i kvalitativne metodologije uz primjenu odgovarajućih softverskih rješenja										
Kompetencije (Ishodi učenja)	<ul style="list-style-type: none"> Samostalno osmisli teorijski koncept istraživanja Kombinirati različite kvantitativne i kvalitativne metode prilikom kreiranja metodološkog dizajna istraživanja Samostalno prikupiti podatke i pripremiti ih za analizu Primjenom odgovarajućih softverâ samostalno koristiti kvantitativnu i kvalitativnu metodologiju u istraživanjima iz oblasti ekonomije i menadžmenta Samostalno interpretirati i prezentirati rezultate istraživanja u skladu sa zahtjevima radova referentnih publikacija i magistarskog rada 										

Program predmeta:

- Prikupljanje i provođenje analize referencne građe i izrada pregleda literature
- Uspostavljanje teorijskog okvira istraživanja (definiranje problema, predmeta, cilja i hipoteza)
- Kreiranje metodološkog dizajna istraživanja (varijable – latentne i manifestne, uzorak i uzorkovanje, mjerjenje, instrumenti za prikupljanje podataka, odabir kvantitativne i/ili kvalitativne metodologije)
- Primjenjene kvalitativne metode u ekonomiji i menadžmentu (studija slučaja, fokus grupe, Delfi metoda)
- Primjenjene kvantitativne metode u ekonomiji i menadžmentu (priprema podataka, testiranje značajnosti razlika, testiranje povezanosti između varijabli, logistička regresija, panel regresiona analiza, diskriminaciona analiza, kanonička korelaciona analiza, eksploratorna faktorska analiza, konfirmatorna analiza, modeliranje strukturalnim jednačinama – PLS i CB SEM)
- Korištenje softverâ SPSS, STATA i NVivo
- Pisanje izvještaja o obavljenom istraživanju prema zahtjevima referentnih publikacija i magistarskog rada

Izvođenje nastave:

Predavanja i vježbe se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, softverskih rješenja, kao i tehnika aktivnog učenja uz aktivno učešće studenata. Naglasak se stavlja na praktične primjere i interaktivnost studenata, pri čemu se kreiraju rasprave o predmetnom problemu sa svim studentima.

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju planova lokalnog ekonomskog razvoja i politike.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Seminarski rad	Pismeni testovi	Ostale aktivnosti	Završni ispit
10%	-	40%	-	10%	40%

Literatura	
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radović-Marković, M. & Avolio Alechi, B. (2017). Qualitative Methods in Economics. New York: Routledge. 2. Šehić, E. (2016). Modeli i metode za panel podatke. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 3. Zahirović, S. & Okičić, J. (2021). Primijenja multivarijatna analiza. Tuzla: Offset d.o.o.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bahovec, V. & Erjavec, N. (2009). Uvod u ekonometrijsku analizu. Zagreb: Element d.o.o. 2. IBM Statistics (2021). IBM SPSS Statistics 28 Documentation. Dostupno na: https://www.ibm.com/support/pages/ibm-spss-statistics-28-documentation#en 3. QSR International Pty Ltd (2014). Nvivo 10 for Windows. Dostupno na: https://download.qsrinternational.com/Document/NVivo10/NVivo10-Getting-Started-Guide.pdf 4. StataCorp (2021). Stata User's Guide Release 17. Lakeway Drive: Stata Press.

	UNIVERSITY OF ZENICA FACULTY OF ECONOMICS	
Subject title: APPLIED QUANTITATIVE AND QUALITATIVE METHODS IN ECONOMICS AND MANAGEMENT		
Semester	Status	Hours per week
First	Mandatory	Lectures Exercises
Subject leader: E-mail:		Subject assistant: E-mail:
Pre-requisites		None
Subject aims	Increase the important contribution to the quality of expert and scientific work of students and young researches.	
Learning outcomes	<ul style="list-style-type: none"> • Independently devise a theoretical research concept. • Combine different quantitative and qualitative methods when creating a methodological research design. • Collect data independently and prepare them for analysis. • Using appropriate software, independently use quantitative and qualitative methodology in research in the field of economics and management. • Independently interpret and present research results in accordance with the requirements of reference publications and master's theses. 	

Indicative syllabus content:

- Collection and implementation of reference material analysis and preparation of literature reviews
- Establishing a theoretical research framework (defining problems, subjects, goals and hypotheses)
- Creating a methodological design of research (variables - latent and manifest, sampling and sampling, measurement, data collection instruments, selection of quantitative and / or qualitative methodology)
- Applied qualitative methods in economics and management (case study, focus group, Delphi method)
- Applied quantitative methods in economics and management (data preparation, testing the significance of differences, testing the relationship between variables, logistic regression, panel regression analysis, discriminant analysis, canonical correlation analysis, exploratory factor analysis, confirmatory analysis, modeling structural equations - PLS and CB SEM)
- Use of SPSS, STATA and NVivo software
- Writing a report on the research conducted according to the requirements of reference publications and master's thesis

Learning delivery:

Lectures and exercises are performed with the use of teaching aids, software solutions, as well as active learning techniques with the active participation of students. Emphasis is placed on practical examples and student interactivity, creating discussions of the subject matter with all students.

Assessment Rationale:

The knowledge is being assessed based on a written test. In addition, the students prepare seminar works that are being presented and discussed with other students. The final oral exam evaluates the theoretic knowledge and the capability to use the knowledge to solve practical issues in creating local economic development and policy plans.

Assessment Criteria

Lectures	Exercises	Practice work	Teoretical exam	Other	
10%	-	40%	40%	10%	

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. Radović-Marković, M. & Avolio Alecchi, B. (2017). Qualitative Methods in Economics. New York: Routledge. 2. Šehić, E. (2016). Modeli i metode za panel podatke. Sarajevo: Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu. 3. Zahirović, S. & Okičić, J. (2021). Primjena multivarijatna analiza. Tuzla: Offset d.o.o.
Supplementary	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bahovec, V. & Erjavec, N. (2009). Uvod u ekonometrijsku analizu. Zagreb: Element d.o.o. 2. IBM Statistics (2021). IBM SPSS Statistics 28 Documentation. Dostupno na: https://www.ibm.com/support/pages/ibm-spss-statistics-28-documentation#en 3. QSR International Pty Ltd (2014). Nvivo 10 for Windows. Dostupno na: https://download.qsrinternational.com/Document/NVivo10/NVivo10-Getting-Started-Guide.pdf 4. StataCorp (2021). Stata User's Guide Release 17. Lakeway Drive: Stata Press.

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: INDUSTRIJSKA POLITIKA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski	Obavezni	4	-	7,5	06K19-029

Nastavnik: Prof.dr. sc. Hasan Mahmutović E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com	Saradnik: E-mail:				
Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema				
Cilj predmeta	Upoznati se sa ekonomskom i industrijskom politikom i njenim predmetom izučavanja, te objasniti djelovanje industrijske politike (horizontalno i vertikalno) i njenu primjenu u praksi (vertikalne i horizontalne mjere) EU i BiH. Analizati razvoj industrije u BiH i izmjeriti njenu moć (deindustrijalizacija i reindustrijalizacija)				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Po uspješnom završetku kursa studenti će biti u stanju da: <ul style="list-style-type: none"> - kreiraju i predlože osnovne smjernice industrijske politike organima vlasti, - analiziraju strukturu industrije po jedinstvenoj klasifikaciji i njihovom značaju u ekonomiji zemlje, - rješavaju probleme industrije na mikro razini i zaposlenosti na makro razini, - analiziraju globalnu industrijsku konkurenčiju i globalno tržište, - predlažu odluke o izlazećim i dolazećim industrijama, deindustrijalizaciji i reindustrijalizaciji 				
Program predmeta:					
<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje industrije i kriteriji industrijalizacije, - Industrijska i razvojna politika u okviru ekonomске politike, - Djelovanje industrijske politike (horizontalno i vertikalno), - Faze industrijalizacije i udio industrije u GDP-u, - Primjena industrijske politike u praksi, - Industrijska politika u EU, - Pristup industrijskoj politici EU (horizontalne i vertikalne mjere), - Odlazeće i dolazeće industrije, - Dosadašnji razvoj BiH industrije, - Faze industrijalizacije u BiH, - Zajednička obilježja i nove smjernice industrijske politike zemalja u tranziciji, - Industrijska politika i mikroekonomski ciljevi, - Struktura industrijske proizvodnje u BiH, - (ne)zaposlenost i industrija, - Promjena strukture industrijske proizvodnje i deindustrijalizacija, - Industrija i međunarodna razmjena, - Komparativne prednosti prerađivačke industrije BiH, - Kreiranje efikasne industrijske politike, - Industrijska politika u zemljama istočne Azije, - Reindustrijalizacija. 					
Izvođenje nastave:					
Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih industrijskih grana. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima					
Provjera znanja:					
Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju industrijske politike.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
20 (20%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		

Literatura	
Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> Ekonomski politika-s elementima hrvatskog gospodarstva, Crkvenac Mate, Informator, Zagreb, 1997. Ekonomski politika, Hodžić K, Čejvanović F., 2010, Ekonomski fakultet Tuzla. Walser, C.D.: Industrial Policy in the Proces Transition, Verlag Paul Haupt Bern, Stuttgart, Wien, 1999. Industrial Economics-Issues and Perspectives, Second Edition, London, 1994.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> Prokopijević, Miroslav, 2009. <i>Evropska Unija</i>. 2. dopunjeno izdanje, JP Službeni glasnik, Beograd. (pogl. 9: Industrijska politika). Razvoj industrijske politike u FBiH, 2009. www.fmeri.gov.ba.

	UNIVERSITY OF ZENICA FACULTY OF ECONOMICS			
Subject title: INDUSTRIAL POLICY				
Semester	Status	Hours per week	ECTS credit value	Code
		Lectures		
Winter	Obligatory	4	-	7,5 06K19-029
Subject leader: Hasan Mahmutović, Full professor E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com		Subject assistant: E-mail:		
Pre-requisites		None		
Subject aims		To get introduced with economic and industrial policy and its subject of study and explain the activity of industrial policy (horizontal and vertical) and its implementation in practice (vertical and horizontal measures) of EU and BiH. Analysing industrial development in BiH and measuring its power (deindustrialization and reindustrialization).		
Learning outcomes		By succesful completion of the course, the students will be able to: <ul style="list-style-type: none"> - create and suggest basic directions of industrial policy to the authorities, - analyze the structure of the industry using unified classification and its importance to the economy of the country, - solve industrial problems on a micro level and employment issues on macro level, - analyze global industrial competition and global markets, - suggest decisions for exiting and upcoming industries, deindustrialization and reindustrialization. 		
Subject curriculum:				
<ul style="list-style-type: none"> • Defining the industry and criteria for industrialization, • Industrial and development policy within the frame of economic policy, • Impact of industrial policy activity (horizontal and vertical), • Phases of industrialization and share of industry within GDP, • Implementation of industrial policy in practice, • EU industrial policy, approach to EU industrial policy (horizontal and vertical measures), • Ageing and upcoming industries, • Current development of BiH industry, • Phases of industrialization in BiH, • Joined markings and new directions of industrial policies of transitional countries, • Industrial policy and macroeconomic goals, 				

- Structure of industrial production of BiH,
- (un)employment and industry,
- Change of industrial production structure and deindustrialization,
- Industry and international exchange,
- Comparative advantages of processing industry of BiH,
- Creation of effective industrial policy,
- Industrial policy in East-Asia,
- Reindustrialization.

Learning delivery: The lectures are being held by using lecturing resources, schemes and graphics, as well as active learning techniques and proactive student approach. The lectures analyze and solve (case study) different economic problems. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students.

Assessment Rationale: The knowledge is being assessed based on a written test. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students. The final oral exam evaluates the theoretic knowledge and the capability to use the knowledge to solve practical issues in creating industrial policy.

Assessment Criteria

Lectures	Exercises	Practice	Theoretical exam		
20	20	35	40		

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. Economic policy with elements of Croatian economy, Crkvenac Mate, Informator, Zagreb, 1997. 2. Economic policy, Hodžić K, Čejvanović F., 2010, Faculty of Economics Tuzla. 3. Walser, C.D.: Industrial Policy in the Proces Transition, Vereag Paul Haupt Bern, Stuttgart, Wien, 1999. 4. Industrial Economics-Issues and Perspectives, Second Edition, London, 1994.
Additional	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prokopijević, Miroslav, 2009. <i>European Union</i>. 2. Additional publication, JP Službeni glasnik, Beograd. (chapter. 9: Industrial policy) 2. Development of industrial policy in FBiH, 2009. www.fmeri.gov.ba.

Naziv predmeta: MAKROEKONOMSKE STRATEGIJE

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Zimski	Obavezni	4	-	7,5	06K19-024

Nastavnik: Prof.dr. sc. Kadrija Hodžić
E-mail: kadrija.hodzic@gmail.com

Saradnik:
E-mail: -

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema
Cilj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> • Konceptualno razumijevanje procesa strateškog elaboriranja ekonomskog razvoja • Omogućavanje „šire slike“ spoznавanja siromaštva i razvojnih makroekonomskih procesa i njihov uticaj na lokalne zajednice; • Interdisciplinarne spoznaje koje su osobito važne za strateško promišljanje budućih društvenih procesa dinamičkih i neprekidnih promjena
Kompetencije (Ishodi)	Aktivnosti u okviru naučno-nastavnog dijela provode se kao uvod u otvorena i

učenja)	neriješena pitanja teme kroz aktiviranje znanja, vještina i kompetencija kao resursa za naučno-istraživačku djelatnost. Nastava i načini provjere znanja usmjereni su kroz različite istraživačke procese, među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.
----------------	---

Program predmeta:

- **STRATEGIJE EKONOMSKOG RAZVOJA:** 1) Šta podstiče ekonomski razvoj: tržište, država i civilno društvo; 2) Teorije ekonomskog rasta i razvoj; evolucija teorija razvoja (mjerjenje ekonomskog razvoja i razvojne dekade 50-ih, 60-ih, 70-ih, 80-ih, 90-ih godina i XXI stoljeća); 3) Strategije ekonomskog razvoja (hipoteza zaostalosti, industrijalizacija poljoprivrede, država i tržište, uvozne supstitucije i izvozne orientacije, alternativni modeli razvoja);
- **FINANSIRANJE EKONOMSKOG RAZVOJA:** 1) Formiranje i alokacija kapitala i ekonomski razvoj; 2) Finansiranje ekonomskog razvoja domaćom štednjom; 3) Eksterni izvori finansiranja ekonomskog razvoja;
- **LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ:** 1) Lokacije u problemima; 2) Konceptacija lokalnog ekonomskog razvoja (straško planiranje razvoja); 3) Gradovi nova snaga ekonomskog razvoja u 21. stoljeću;
- **SLOBODNE TEME:** 1) Izazovi i prilike za ekonomski razvoj na globalnoj pozornici; 2) Izazovi ekonomskog razvoja u uslovima trajanja globalne recesije i eurokrize; 3) BiH u vrtlogu globalizacije i globalne recesije.

Izvođenje nastave:

Nastava je usmjerenica kroz različite istraživačke procese, među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.

Provjera znanja:

Seminari, kritički prikaz, kolokviji

Ispit je usmeni ili pismeni

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Seminarski rad	Test	Završni usmeni ispit		
5	35	20	40		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Todaro, M., Smith, Stephen (2006), <i>Ekonomski razvoj, „Šahinpašić“</i>, Sarajevo 2. Blanchard, Oliver. (2011) Makroekonomija, MATE, Zagreb. 3. Osmanković, Jasmina, Nikolajev, Amina, Humanistički razvoj, Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samuelson, P., Nordhaus, W., Ekonomija, MATE, Zagreb, 2011. (Poglavlje 26: Izazov ekonomskog razvoja, str. 521-542). 2. Kenichi, Ohmnae (2007) Nova globalna pozornica, MATE, Zagreb. 3. Ravenhill, John (2014): Global Political Economy Fourth Edition, Oxford University Press. 4. Rao, P.K. (2000), Sustainable Development – Economics and Policy, Basic Blackwll, Oxford.

Subject title: MACROECONOMIC STRATEGY

Semester	Status	Hours per week		ECTS credit value	Code
		Lectures	Exercises		
Winter	Obligatory	4	-	7,5	06K19-024

Subject leader: Kadrija Hodzic, Full professor

E-mail: kadrija.hodzic@gmail.com

Subject assistant:

E-mail:

Pre-requisites	None
Subject aims	<ul style="list-style-type: none">Conceptual understanding of processes of strategic elaboration of economic developmentUnderstanding of a wider picture of poverty and developmental macroeconomic processes and their impact on local communitiesInterdisciplinary findings with particular importance for strategic thinking of future social processes of dynamic and constant changes
Learning outcomes	The activities within the scientific-lecture are being implemented as a introduction into open and unresolved questions by activating knowledge, skills and competences as resources for scientific-research activity. The lectures and knowledge verification are directed through different research processes, especially lecturing, seminars, research tasks and congresses, presentations of written works, literature study and positive laws.

Subject curriculum:

- STRATEGIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT:** 1) What incents economic development: market, state and civil society, 2) Theories of economic growth and development: evolution of theories of economic growth (measuring of economic growth and development in 1950's, 60's, 70's, 80's and 90's and XXI century), 3) Strategies of economic development (under-development hypothesis, industrialization of agriculture, state and market, import substitutions and export orientations, alternative development models);
- FINANCING OF ECONOMIC DEVELOPMENT:** 1) Establishing and allocation of capital and economic development, 2) Financing of economic development by domestic savings, 3) External sources of financing economic development;
- LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT:** 1) Locations with problems, 2) Conception of local economic development (strategic planning of development), 3) Cities as new power of economic development in 21st century;
- FREE TOPICS:** 1) Challenges and opportunities for global economic development, 2) Economic development challenges in conditions of economic downturn and recession and euro crisis, 3) BiH in the maelstrom of globalization and global recession

Learning delivery:

The lectures are focused on different research processes, especially lecturing, seminars, research tasks, expert and scientific gatherings, presentations of written works, studying of literature and positive legal solutions.

Assessment Rationale:

Seminars, critical presentation, colokvium, written or oral exam

Assessment Criteria				
Lectures	Exercises	Practice	Theoretical	

			exam		
5	35	20	40		
Reading					
Essential	1. Todaro, M., Smith, Stephen (2006), Economic development, Sahinpasic, Sarajevo. 2. Blanchard, Oliver. (2011), Macroeconomics, MATE, Zagreb. 3. Osmankovic, Jasmina, Nikolajev, Amina, Human development, Faculty of economics, University of Sarajevo.				
Additional	1. Samuelson, P., Nordhaus, W. Economics, MATE, Zagreb, 2011. (Chapter 26: Challenges of economic development, page 521-542). 2. Kenichi, Ohmnae (2007), New global stage, MATE, Zagreb. 3. Ravenhill, John (2014): Global Political Economy Fourth Edition, Oxford University Press. 4. Rao, P.K. (2000), Sustainale Dvelopment – Economics and Policy, Bacic Blackwell, Oxford.				
		UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
Zimski	Obavezni	Predavanja	Vježbe	7,5	06K19-025
Nastavnik: Prof.dr. sc. Hasan Mahmutović E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com		Saradnik: E-mail: -			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Ciljpredmeta		Upoznavanje sa značenjem ekonomskog rasta i razvoja, značaj LER na razini općine/grada, njegovo planiranje i integriranje u višu razinu planskog razvojnog dokumenta društvene zajednice. Izrada praktičnog dokumenta LER			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti će proučavanjem teorijsko-metodološkog planiranja lokalnog ekonomskog razvoja biti osposobljeni za izradu planova razvoja za lokalne i regionalne zajednice u Bosni i Hercegovini. Proučavanjem komparativnih modela razvojalokalne zajednice u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, studenti će se osposobiti za kritičko promišljanje o problemima ekonomskog razvoja i funkcionalisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Utemeljenje lokalnog ekonomskog razvoja na integrirajućoj funkciji javnog, privatnog i nevladinog sektoru, studenti stići osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju.			
Program predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Teorijsko-metodološko planiranje LER, • Principi na kojima se metodologija zasniva, • Preciziranje mjere, svrhe i namjene, • Razumjevanje interakcija sa drugim razvojnim dokumentima, • Procesi i nivoi integrisanog planiranja lokalnog razvoja (strateški, taktički, operativni), 					

- Integrисана стратегија, секторски и оперативни планови, имплементација и финансирање,
- Практична разрада методолошког оквира LER,
- Стратешки дио (SWOTIPEST анализа, визија, стратешки циљеви),
- Планирање LER и друштвеног развоја,
- Припрема плана заштите и унапређења,
- Оперативни дио-оквир за имплементацију,
- Усклађеност (вертикална и хоризонтална),
- Сценариј за примјену методолошког оквира (праћење, реализација и ажурирање стратегије)

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, као и техника активног учења и уз активно учешће студената. На предавanjima se анализирају и решавају (studij slučaja) проблеми из локалног економског развоја. Уз то студенти израђују семinarske radove који се презентирају и води расправа о предметном проблему са свим студентима.

Provjera znanja:

Provjera znanja студената се врши путем теста. Уз то студенти израђују семinarske radove који се презентирају и води расправа о предметном проблему са свим студентима. Завршним усменим испитом се врши оцjenjivanje теorijskog znanja студената i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u kreiranju politike lokalnog ekonomskog razvoja.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja/prezentacija	Seminarski	Testa	Završni usmeni ispit		
5	35	20	40		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora, 2009. <i>Metodologija za integrisano planiranje lokalnog razvoja</i>, UNDP, Sarajevo. 2. Grupa autora, 2010. <i>Lokalni ekonomski razvoj</i>, ANU BiH, Sarajevo. 3. Hatibović Dž., 2003 :Ekonomski razvoj, EF Bihać. 4. Hodžić K.: Inovirano umrežavanje i ekomska saradnja regija, Općina Tuzla primjer uspješnog upravljanja LER, Općina Tuzla, 2012. 5. Osmanković J.: Ekonomski razvoj-Novi pristup, EF, Sarajevo, 2007. 6. Osmanković j.i drugi: Statistička (NUTS) regionalizacija BiH,EI Sarajevo i ANU BiH, 2009.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grupa autora (Papić Ž.,Čaušević F.): Ekonomija ubrzanog razvoja, Forum Bosnae, Sarajevo, 2008. 2. Horvat B.:Ekonomika brzog razvoja, Forum Bosnae, Sarajevo, 2012.

UNIVERSITY OF ZENICA
FACULTY OF ECONOMICS

Subject title: LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Semester	Status	Hours per week		ECTS credit value	Code			
		Lectures	Exercises					
Winter	Obligatory	4	-	7,5	06K19-025			
Subject leader: Hasan Mahmutović, Full professor E-mail: hasanmahmutovic@hotmail.com			Subject assistant: E-mail:					
Pre-requisites		None						
Subject aims		Introduction to economic growth and development, the importance of local economic development on the municipality/city level, the planning and integration of local economic development into higher levels of society planning development document.						

	Production of practical local economic development document.
Learning outcomes	By studying theoretical and methodological planning of local development, the students will be skilled to produce development plans for local and regional communities in Bosnia and Herzegovina. By studying comparative models of local community development from most developed countries of Western Europe, the students will obtain skills for critical thinking about economic development issues and functioning of local administration in Bosnia and Herzegovina, as well as about key legal aspects of geographic and functional reform of local administration as part of the EU integration process of Bosnia and Herzegovina. By baselining the local economic development on the integrated function of public, private and non-governmental sectors, the students will obtain basic knowledge about EU's regional development policy, different forms of regionalisation of EU member states, and especially about the possibilities of framing the legal and institutional basis of regional development of BiH as part of its EU integration process.

Assessment Rationale:

- Theoretic-methodological planning of local economic development,
- Methodology principles,
- Precising measures, purpose and intentions,
- Understanding interactions with other development documents,
- Processes and levels of integrated planning of local economic development (strategic, tactic, operating),
- Integrated strategy, sector and operational plans, implementation and financing,
- Practical production of methodological framework for local economic development,
- Strategic part (SWOT and PEST analysis, vision, strategic goals),
- Planning of local economic and social development,
- Preparation of protection and improvement plans,
- Operational framework for implementation,
- Adjustment (vertical and horizontal),
- Scenario for implementation of methodological framework (following, implementation and update of strategy).

Assessment Criteria

Lectures	Exercises	Practice	Teoretical exam		
5	35	20	40		

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. Group of authors, 2009. <i>Integrated planning of local economic development methodology</i>, UNDP, Sarajevo. 2. Group of authors, 2010. <i>Local economic development</i>, ANU BiH, Sarajevo, 3. Hatibović Dž., 2003 :Economic development, EF Bihać. 4. Hodžić K.: Innovative networking and economic cooperation of regions, Municipality of Tuzla as a successful example of local economic development, Municipality of Tuzla, 2012. 5. Osmanković J.: Economic development-a new approach, EF, Sarajevo, 2007. 6. Osmanković J. and others: Statistical (NUTS) regionalisation of BiH,EI Sarajevo i ANU BiH, 2009
Additional	<ol style="list-style-type: none"> 1. Group of authors (Papić Ž.,Čaušević F.): Economy of accelerated development, ForumBosnae, Sarajevo, 2008. 2. Horvat B.: Economy of accelerated development, Forum Bosnae, Sarajevo, 2012.

Naziv predmeta: EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra			
		Predavanja	Vježbe					
Ljetni	Obavezni	4	-	7,5	06K19-026			
Nastavnik: Prof. dr.sc. Jasmin Halebić E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba			Saradnik: E-mail:					
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema						
Ciljpredmeta		Analizirati prirodu, ulogu, veličinu i značaj javnog sektora, kako teoretski, tako i praktično. Analizirati javni sektor BiH, te ukazati na njegove slabosti i nedostatke.						
Kompetencije (Ishodi učenja)		Praktična primjeni stečena znanja iz oblasti javnog sektora i razumijevanje pojmoveva, zakonitosti, teorija, pojava, struktura, procesa, relacija, postupaka i politika u oblasti ekonomije javnog sektora						

Program predmeta:

- Ekomska uloga države,
- Ekonomija blagostanja i pareto efikasnost,
- Nesavršenosti tržišta i uloga države,
- Javna dobra,
- Privatna dobra koja obezbeđuje država,
- Uslovi za efikasnost javnih dobara,
- Javni mehanizmi za alokaciju resursa,
- Javna proizvodnja privatnih dobara,
- Izvori neefikasnosti u javnom sektoru,
- Problem eksternih efekata,
- Rješenja eksternih efekata od strane javnog sektora,
- Cost benefit analiza,
- Javni sektor BiH

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učeće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih javnih sektora. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.

Provjera znanja:

Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u javnom sektoru.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		

Literatura

Obavezna	1. Joseph E. Stiglitz: <i>Ekonomija javnog sektora</i> , Ekonomski fakultet Beograd, Beograd, 2004.
----------	---

	2. Meho Bašić: <i>Ekonomija javnog sektora</i> , Ekonomski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2004.
Dodatna	

	UNIVERSITY OF ZENICA FACULTY OF ECONOMICS									
Subject title: PUBLIC SECTOR ECONOMICS										
Semester	Status	Hours per week	ECTS credit value	Code						
		Lectures			Exercises					
Summer	Obligatory	4	7,5	06K19-026						
Subject leader: Jasmin Halebić, Associate professor E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba		Subject assistant: E-mail:								
Pre-requisites	None									
Subject aims	Analyze the nature, role, size and importance of public sector, both theoretically as well as in practice. Analyze the public sector in Bosnia and Herzegovina and point at its weaknesses and gaps.									
Learning outcomes	Public sector knowledge and understanding the terms, rules, theory, appearance, structure, process, relation, policies within the economics of public sector									
Subject curriculum:										
<ul style="list-style-type: none"> • Economic role of the state, • Economy of wealth and pareto efficiency, • Non-perfection of markets and the role of the state, • Public goods, • Private goods secured by the state, • Conditions for public goods efficiency, • Public mechanisms for allocation of resources, • Public production of private goods, • Sources of inefficiency in public sector, • External factors issue, • Solutions of external factors provided by public sector, • Cost benefit analysis, • Public sector of BiH 										
Learning delivery: The lectures are being held by using lecturing resources, schemes and graphics, as well as active learning techniques and proactive student approach. The lectures analyze and solve (case study) different economic problems. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students.										
Assessment Rationale: The knowledge is being assessed based on a written test. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students. The final oral exam evaluates the theoretic knowledge and the capability to use the knowledge to solve practical issues in the public sector.										
Assessment Criteria										
Lectures	Exercises	Practice	Teoretical exam							

5	20	35	40	
Reading				
Essential	Joseph E. Stiglitz: <i>Public sector economics</i> , Faculty of Economics Belgrade, Belgrade, 2004. Meho Bašić: <i>Public sector economics</i> , Faculty of Economics, University of Sarajevo, 2004.			
Additional				

	UNIVERZITET U ZENICI EKONOMSKI FAKULTET			
Naziv predmeta: IZRADA I EVALUACIJA RAZVOJNIH PROJEKATA				
Semestar	Status	Broj časova sedmično Predavanja Vježbe	ECTS bodovi	Šifra
Ljetni	Izborni	4	-	5,5
Nastavnik: Prof.dr.sc. Jasmin Halebić, vanredni profesor E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba		Saradnik: E-mail:		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Lokalni ekonomski razvoj		
Ciljpredmeta		Cilj predmeta je da obezbijedi razumijevanje principa i pristupa evaluacije kao jednog od ključnih oruđa pripreme i implementacije razvojnih projekata i politika.		
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti će biti sposobljeni da samostalno izrađuju razvojne projekte, i da za iste izrade njihove evaluacije. Pored toga, studenti će biti u mogućnosti da upravljaju razvojnim projektima i da blagovremeno poduzimaju korektivne akcije u njegovim realizacijama.		
Program predmeta: <ul style="list-style-type: none"> • Temeljni principi razvojne evaluacije, • Efektivnost razvoja, • Razvoj monitoringa i evaluacije, • Pristupi razvojnoj evaluaciji, • Logički okvir i teorija promjene, • Kvalitativni pristup, • Kvantitativni pristup, • Dizajniranje i sprovodjenje evaluacije, • Načini prikupljanja podataka, • Monitoring i evaluacija u EU, • Razvojno planiranje i monitoring i evaluacija u BiH 				
Izvođenje nastave: Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih razvojnih projekata. Uz to studenti izrađuju seminarske radeve koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima				
Provjera znanja: Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radeve koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u realizaciji razvojnih politika i razvojnih projekata.				

Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Završni usmeni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> Grupa autora: Upravljanje projektima, prevod, Clio, Beograd, 2005. The road to results : designing and conducting effective development evaluations / Linda G. Morra-Imas, Ray C. Rist, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009. Prevod knjige pod nazivom: <i>Put do rezultata</i>. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009.
Dodatna	<ol style="list-style-type: none"> Gertler, J. P. et al., 2011. Impact Assessment in Practice. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, Washington. Shahidur, Kh., Gayatri B.K., Samad, H.A., 2010. Handbook on Impact Assessment: quantitative methods and practices. World Bank / The International Bank for Reconstruction and Development. Yescombe, E. R., 2010. Javno-privatna partnerstva. Elsevier/Mate d.o.o., Zagreb. EU metodološki vodiči.

Subject title: PREPARATION AND EVALUATION OF DEVELOPMENT PROJECTS

Semester	Status	Hours per week		ECTS credit value	Code
		Lectures	Exercises		
Summer	Optional	4	-	5,5	06K19-027
Subject leader: Jasmin Halebić, Associate professor E-mail: jasmin.halebic@ef.unze.ba		Subject assistant: E-mail:			
Pre-requisites		Local economic development			
Subject aims		The goal of the subject is to secure the understanding of principles and approach to evaluation as one of the key tools of preparation and implementation of development projects and policies.			
Learning outcomes		Students will be skilled to individually prepare development projects, as well as produce their evaluations. In addition, students will be able to lead on development projects and take correctional steps at right time during their implementation.			

Subject curriculum:

- Basic principles of development evaluation,
- effectiveness of development,
- development of monitoring and evaluation,
- evaluation development approach,
- logical framework and theory of change,
- qualitative approach,
- quantitative approach,
- design and implementation of evaluation,
- methods of data collection,
- monitoring and evaluation in the EU,
- development planning and monitoring of evaluation in BiH.

Learning delivery: The lectures are being held by using lecturing resources, schemes and graphics, as well as active learning techniques and proactive student approach. The lectures analyze and solve (case study) different economic problems. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students.

Assessment Rationale: The knowledge is being assessed based on a written test. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students. The final oral exam evaluates the theoretic knowledge and the capability to use the knowledge to solve practical issues in implementation of development policies and projects.

Assessment Criteria					
Lectures	Exercises	Practice	Theoretical exam		
5	20	35	40		

Reading	
Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. Group of authors: Managing projects, translation, Clio, Beograd, 2005 2. The road to results : designing and conducting effective development evaluations / Linda G. Morra-Imas, Ray C. Rist, The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009. 3. Translation of: <i>Way to results</i>. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank, 2009.
Additional	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gertler, J. P. et al., 2011. Impact Assessment in Practice. The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. Washington. 2. Shahidur, Kh., Gayatri B.K., Samad, H.A., 2010. Handbook on Impact Assessment: quantitative methods and practices. World Bank / The International Bank for Reconstruction and Development. 3. Yescombe, E. R., 2010. Public-private partnerships. Elsevier/Mate d.o.o., Zagreb. 4. EU methodological guidance.

Naziv predmeta: EKONOMIJA BIH I EU											
Semestar	Status	Broj časova sedmično	ECTS bodovi	Šifra							
Ljetni	Izborni	4	-	5,5	06K19-028						
Nastavnik: Prof.dr.sc. Azra Hadžiahmetović				Saradnik: -							
E-mail: azra.hadzhahmetovic@ef.unsa.ba				E-mail: -							
Predmeti koji su preduvjet za polaganje				Nema							
Cilj predmeta		Upoznati studente sa osnovnim karakteristikama poslovanja u BiH i EU. Povećati znanje studenata o savremenim evropskim trendovima poslovanja. Upoznavanje sa načinima izvoza u EU.									
Kompetencije (Ishodi učenja)		Osposobljenost studenata za analizu privrednih tokova u BiH i EU.									
Program predmeta:											
<ul style="list-style-type: none"> • Ratna ekonomija BiH, 1992-95, • Procesi revitalizacije i tranzicije ekonomije BiH, • Osnove ekonomije javnog sektora, • Regionalni razvoj i regionalizacija, • Ekonomска politika u BiH, • Evropa – historijska i savremena slika, 											

- Politička ekonomija Evrope,
- EU – model novog razvoja,
- Institucije i organi EU,
- Ekonomski politike EU,
- EU i regionalne inicijative za Evropu,
- BiH na putu prema EU,
- Evropska perspektive BiH,
- Mogućnosti izvoza u EU

Izvođenje nastave:

Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih industrijskih grana. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima

Provjera znanja:

Nastava je usmjerena kroz različite istraživačke procese, među kojima se posebno izdvajaju predavanja, seminari, istraživački radovi, stručni i naučni skupovi, prezentacija pisanih radova, proučavanje literature i pozitivnih zakonskih rješenja.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Seminarski rad	Test	Usmeni završni ispit		
5	35	20	40		

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> Bašić, M., i Vilgorac, E., 2008. <i>Osnove ekonomije</i>, DES, Sarajevo, Bašić M., 2003, BH <i>Ekonomija u kliničkoj smrti</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Hadžiahmetović, A., 2005. <i>Ekonomija Evrope</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo, Kandžija V., 2008, <i>Makrosustav EU</i>, Ekonomski fakultet Rijeka, Kandžija V., 2011., <i>Ekonomika i politika EU</i>, Ekonomski fakultet Rijeka.
Dodatna	

UNIVERSITY OF ZENICA
FACULTY OF ECONOMICS

Subject title: ECONOMY OF BIH AND EU

Semester	Status	Hours per week		ECTS credit value	Code
		Lectures	Exercises		
Summer	Optional	4	-	5,5	06K19-028

Subject leader: Azra Hadžiahmetović, Full professor

E-mail: azra.hadzhahmetovic@ef.unsa.ba

Subject assistant:

E-mail:

Pre-requisites	None
Subject aims	Introduction to basic characteristics of business in BIH and EU. Increasing the knowledge of students about modern European trends in business. Exploring export possibilities to EU.
Learning outcomes	Ability to analyze business activities in BIH and EU
Subject curriculum:	<ul style="list-style-type: none"> • War economy of B&H,

- Process of revitalisation and transition of economy of BiH,
- Basics of public economy,
- Regional development and regionalisation,
- Economic policy of BiH,
- Europe – historic and modern picture,
- Political economy of Europe,
- EU – model of modern development,
- Institutions and organs of EU,
- Economic policies of EU,
- EU and regional initiatives for Europe,
- BiH on the road to EU,
- European perspective of BiH,
- Export to EU

Learning delivery:

The lectures are being held by using lecturing resources, schemes and graphics, as well as active learning techniques and proactive student approach. The lectures analyze and solve (case study) different economic problems. In addition, students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students.

Assessment Rationale:

The subject is based on various research processes, such as: seminar papers, research papers, expert and scientific conferences, written papers presentation, and study of literature and positive legal solutions.

Assessment Criteria

Lectures	Exercises	Practice	Teoretical exam		
5	35	20	40		

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bašić, M., i Vilogorac, E., 2008. <i>Osnove ekonomije</i>, DES, Sarajevo. 2. Bašić M., 2003. <i>BH ekonomija u kliničkoj smrti</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo. 3. Hadžiahmetović, A., 2005. <i>Ekonomija Evrope</i>, Ekonomski fakultet Sarajevo. 4. Kandžija V., 2008, Makrosustav EU, Ekonomski fakultet Rijeka. 5. Kandžija V., 2011., <i>Ekonomika i politika EU</i>, Ekonomski fakultet Rijeka.
Additional	

UNIVERZITET U ZENICI
EKONOMSKI FAKULTET

Naziv predmeta: LOKALNA I REGIONALNA UPRAVA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni (II)	Izborni	4	-	5,5	06K19-023

Nastavnik: Prof. emeritus Mirko Pejanović,
dopisni član ANU BiH

E-mail: pejanovicm@institut-genocid.unsa.ba

Saradnik:
E-mail:

Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema
--	------

Cilj predmeta	U okviru nastave studenti će izučavati teorijske osnove lokalne samouprave kao
----------------------	--

	pravno – političke i sistemske institucije. Studenti će spoznati osnovne modele organizacije i funkcionalisanja lokalne samouprave u razvijenim zemljama Evrope. Poseban segment nastave će se odnositi na organizaciju, funkcionalisanje i razvoj lokalne samouprave u postdejtonskom političkom razvoju države Bosne i Hercegovine. Bitan segment predmeta je regionalna samouprava. Unutar ovog segmenta izučavat će se teorijsko određenje pojma regije i regionalizacije kao i koncept euro regije. Također će se izučavati institucije i instrumenti regionalne politike Evropske unije. Studenti će se upoznati i sa modelima regionalizacije nekih evropskih država i povijesnim razvojem regija u Bosni i Hercegovini. Uz teorijske osnove lokalne i regionalne samouprave studenti će u okviru nastave spoznati zakonsku i statutarnu ulogu i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblikovanju ciljeva i politika lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja. To se odnosi na ulogu općinskog vijeća, općinskog načelnika i općinske uprave jer su općine i gradovi subjekti ekonomskog, socijalnog, urbanog i kulturnog razvoja svoga područja.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti će se proučavanjem komparativnih modela lokalne samouprave u najrazvijenijim državama zapadne Evrope, te evropskih standarda utemeljenih u Evropskoj povelji o lokalnoj samoupravi, sposobiti za kritičko promišljanje o problemima funkcionalisanja lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, te o najvažnijim aspektima zakonske, teritorijalne i funkcionalne reforme lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju. Studenti će stići osnovna znanja o politici regionalnog razvoja Evropske unije, različitim oblicima regionalizacije država članica Evropske unije a posebno o mogućnostima oblikovanja pravne i institucionalne osnove regionalnog razvoja Bosne i Hercegovine u procesu integracije u Evropsku uniju. Unutar programa predmeta studenti će stići znanja o ulozi institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja.
Program predmeta: I. Teorijski koncept lokalne samouprave: 1. Lokalna zajednica kao socijalna osnova lokalne samouprave, 2. Elementi lokalne zajednice, 3. Savremeni teorijski koncept lokalne samouprave, 4. Lokalna samouprava kao oblik decentralizacije vlasti, 5. Lokalna samouprava kao demokratska institucija, II. Evropska Povelja o lokalnoj samoupravi: 1. Teorijsko polazište evropske Povelje o lokalnoj samoupravi, 2. Principi evropske Povelje o lokalnoj samoupravi, III. Komparativni modeli lokalne samouprave: 1. Model lokalne samouprave u Saveznoj Republici Njemačkoj, 2. Model lokalne samouprave u Kraljevini Švedskoj, 3. Model lokalne samouprave u Švicarskoj, IV. Lokalna samouprava u političkom sistemu Bosne i Hercegovine: 1. Društveno – historijski razvoj lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini u XX vijeku, 2. Dejtonski mirovni sporazum i ustavna pozicija lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, 3. Političko – ustavni koncept lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, 4. Političko - ustavni koncept lokalne samouprave u Republici Srpskoj, 5. Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, 6. Političko – ustavni položaj gradova kao jedinica lokalne samouprave, 7. Institucionalni oblici političke participacije građana u odlučivanju o javnim poslovima u jedinicama lokalne samouprave u Bosni i Hercegovini, V. Reforma lokalne samouprave u procesu integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju: 1. Reforma ustavno - pravnog okvira lokalne samouprave, 2. Reforma teritorijalne organizacije jedinica lokalne samouprave, 3. Funkcionalna reforma lokalne uprave i javnih ustanova jedinica lokalne samouprave, VI. Regije i regionalna samouprava: 1. Pojam regije, 2. Koncept euroregije, 3. Politika i institucionalna osnova regionalnog razvoja Evropske unije, 4. Nomenklatura teritorijalnih statističkih jedinica, 5. Regionalna struktura Kraljevine Španije, 6. Republika Italija kao model „države regija“, 7. Regionalno ustrojstvo Savezne Republike Njemačke, 8. Historijski razvoj regija u Bosni i Hercegovini imogućnost primjene koncepta euroregije u Bosni i Hercegovini, VII. Uloga i nadležnost institucija lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog i infrastrukturnog razvoja: 1. Teorijske osnove lokalnog ekonomskog razvoja, 2. Uloga opštine i grada kao jedinice lokalne samouprave u oblasti lokalnog ekonomskog razvoja, 3. Uloga i nadležnost općinskog vijeća u oblasti ekonomskog razvoja, 4. Uloga i nadležnost općinskog načelnika u oblasti ekonomskog razvoja, 5. Nadležnost općinske uprave u lokalnom ekonomskom razvoju, 6. Uloga općinskih i gradskih agencija za lokalni ekonomski razvoj, 7. Planiranje i izgradnja komunalne infrastrukture, 8. Srednjoročni i dugoročni planovi razvoja općina i gradova.	
Izvođenje nastave: Nastava se organizira dva puta sedmično sa po pet sati interaktivnog predavanja uz korištenje power point	

prezentacija. Od studenata se zahtjeva aktivno učestvovanje u nastavnom procesu putem postavljanja pitanja, davanja komentara, kritičkog diskursa, pripreme prezentacije, prezentacija eseja i seminar skog rada. Ispit se odvija putem pisanog testa (midterm i završni ispit) koji uključuje pitanja sa višestrukim odgovorima, pitanja koja traže dopunu, te pitanja koja zahtjevaju esejske odgovore.

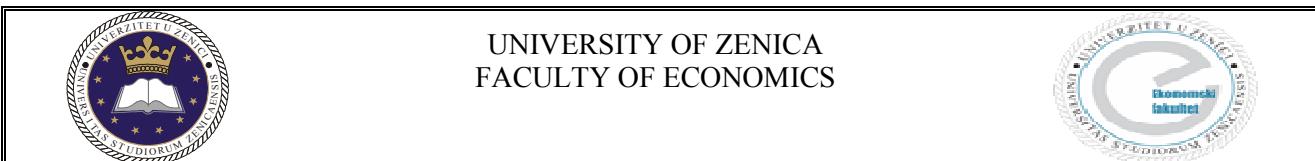
1. ex katedra	60%
2. prezentacije	40%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Test	Seminarski rad/prezentacija	Završni usmeni ispit	
5 bodova	20 bodova	35 bodova	40 bodova	

Literatura

Obavezna	<ol style="list-style-type: none"> M. Pejanović, E. Sadiković, Lokalna i regionalna samouprava u Bosni i Hercegovini, TKD Šahinpašić, Sarajevo/Zagreb, 2012. J. Osmanković-M. Pejanović: Euroregije i Bosna i Hercegovina; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave; Sarajevo 2006. E. Sadiković, Evropa regija – kohezijska politika Evropske unije i zapadni Balkan, Sarajevo: TKD Šahinpašić, 2014. M. Pejanović, H. Zolić, Z. Zlokapa, S. Arnautović; Općine/opštine u Bosni i Hercegovini-socijalne,demografske, ekonomske i političke činjenice; Fakultet političkih nauka Sarajevo – Centar za razvoj lokalne i regionalne samouprave, Sarajevo 2005. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi, Savez općina i gradova Federacije BiH, Sarajevo, 2003. Osmanković Jasmina-Mulaomerović Jasminko: Lokalni razvoj i (spelo) turizam, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2010. Forum gradonačelnika, Zbornik radova, ANU BiH, 2014. Mirko Pejanović, Ustavno zakonska uloga lokalnih vlasti u ekonomskom i infrastrukturnom razvoju općina i gradova u Bosni i Hercegovini, časopis Pregled broj 3/2013. Zakon o principima lokalne samouprave u Federacije BiH, Službene novine Federacije BiH, broj 49/06. Zakon o lokalnoj samoupravi u Republici Srpskoj Službeni glasnik RS broj 10/04.
Dodatna	

Subject title: LOCAL AND REGIONAL ADMINISTRATION

Semester	Status	Hours per week		ECTS credit value	Code
		Lectures	Exercises		
Summer	Optional	4	-	5,5	06K19-023
Subject leader: Mirko Pejanovic, Prof. emeritus E-mail: pejanovicm@institut-genocid.unsa.ba			Subject assistant: E-mail:		
Pre-requisites		None			

Subject aims	As part of the lectures, the students will study theoretic basics of local governance, as well as legal-political and system institutions. They will learn about basic models of organization and functioning of local governments from developed European countries. A special segment of the lectures will be related to organization, functioning and development of local self-governance in post-Dayton political development of Bosnia and Herzegovina. An important segment of the subjects presents regional administration. This segment will provide an insight into theoretical determination of the terms region and regionalization, as well as into the concept of Euro region. EU institutions and instruments of regional politics will be a subject of studying too. The students will get introduced to models of organization of some European states and historical development of regions in Bosnia and Herzegovina. In addition to theoretical basics of local and regional self-governance, the students will learn about the legal and statutory role and responsibility of local-governance institutions within the development of goals and policies for local economic and infrastructural development. This is primarily related to the individual roles of municipality councils, mayors and municipality management because the municipalities and cities are leading subjects to economic, social, urban and cultural development of their geographic area.
Learning outcomes	By studying comparative models of local administration in most developed European countries, as well as European standards based in the European declaration of local self-governance, students will be qualified for critical thinking about problems of functioning of local self-governance in Bosnia and Herzegovina. They will also be skilled to critically approach legal, territorial and functional reforms of local self-governance within the Bosnian and Herzegovinian process of EU integration. Students will obtain basic skills and knowledge about the EU policy on regional development, different models of regionalization of EU member states and particularly about the framing of legal and institutional basis of regional development of Bosnia and Herzegovina in the process of EU integration. The program also includes knowledge about the role of local self-governance institutions in local economic development.
Subject curriculum: I. Theoretical concept of local administration: 1. The local community and social basis for self-governance, 2. Elements of local community, 3. Modern theoretic concept of local self-governance, 4. Local self-governance as a way of decentralizing of governance, Local self-governance as a democratic institution, II. European declaration on local administrations: 1. Theoretic basis of European declaration on local administration, 2. Principles of European declaration on local administration, III. Comparative models of local administration: 1. The model of local administration in Federal Republic of Germany, 2. The model of local administration in Kingdom of Sweden, 3. The model of local administration in Switzerland, IV. Local administration within the political system of Bosnia and Herzegovina: 1. Socio- historical development of local self-governance in Bosnia and Herzegovina in XX century, 2. Dayton peace agreement and the constitutional position of local self-governance, 3. Political-constitutional concept of local administration in Federation of BiH, 4. Political-constitutional concept of local administration in Republic of Srpska, 5. Brcko District of BiH, 6. Political-constitutional position of cities as units of local administration, 7. Institutional shapes of political participation of citizens in decision-making of public activities in units of local administration in Bosnia and Herzegovina. V. The reform of local administration in the integration process of Bosnia and Herzegovina into the EU: 1. The reform of constitutional-legal frame of local self-government institutions, 2. The reform of geographic organization of local administration units, 3. Functional reform of local administration units and public institutions, VI. Regions and regional administration: 1. Term of region, 2. Concept of Euroregion, 3. Political and institutional basis of regional development of the EU, 4. Nomenclature of geographic statistical units, 5. Regional structure of Kingdom of Spain, 6. Italy as a model of “regional state”, 7. Regional setup of Federal Republic of Germany, 8. Historical development of regions and the possibility to implement Euroregion in Bosnia and Herzegovina, VII. The role and responsibility of local administrations within local economic and infrastructural development: 1. Theoretical basis of local economic development, 2. The role of municipality and city as units of local administration within local economic development, 3. The role and responsibility of municipality council within economic development, 4. The role and responsibility of mayor within economic development, 5. The responsibility of municipality management in local development, 6.	

The role of municipality and council agencies within the local economic development, 7. Planning and development of utility infrastructure, 8. Mid and long-term development plans of municipalities and cities.

Learning delivery: The lectures will be held twice a week with five hours of interactive lecturing each time by using power point presentations. The students are required to actively participate in the lectures by asking questions and providing comments of critical discurs, preparation of presentations, presentations of essays and seminar papers. The exam is in a form of writing test (mid-term and final exam) that includes questions with multiple answers, questions to fill-in responses and essay-type questions.

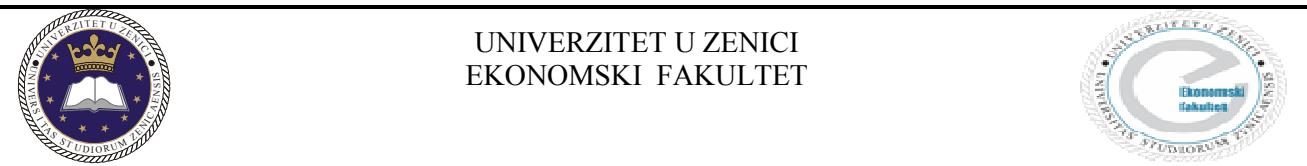
Assessment Rationale:

1. Ex catedra: 60%
2. Presentations: 40%

Assessment Criteria					
Lectures	Exercises	Practice	Teoretical exam		
5 points	20 points	35 points	40 points		

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none"> 1. M. Pejanovic, E. Sadikovic, Local and regional administration in Bosnia and Herzegovina, TKD Sahinpasic, Sarajevo, Zagreb, 2012. 2. J. Osmankovic – M. Pejanovic: Euroregions and Bosnia and Herzegovina, Faculty of Political Science, Univeristy of Sarajevo – Center for local and regional development: Sarajevo, 2006. 3. E. Sadikovic, Europe region – cohesion policy of EU and Western Balkan, Sarajevo, TKD Sahinpasic, 2014. 4. M. Pejanovic, H. Zolic, Z. Zlokapa, S. Arnautovic, Municipalities in Bosnia and Herzegovina – social, demographic, economic and political facts: Faculty of Political Science Sarajevo - Center for local and regional development, Sarajevo, 2005. 5. European declaration on local administration, Association of municipalities and cities of Federation of BiH, Sarajevo, 2003. 6. Osmankovic Jasmina-Mulaomerovic Jasminko: Local development and tourism, Faculty of Economics, Sarajevo, 2010. 7. Forum of mayors, collection of studies, ANU BiH, 2014. 8. Mirko Pjejanovic, Constitutional-legal role of local authorities in economic and infrastructural development of of municipalities and cities in Bosnia and Herzegovina, journal Pregled, no. 3/2013. 9. The law on principles of local administration in FbiH, Official Gazette of Federation of BiH, no. 49/06. 10. The law on local administration of Republic of Srpska, Official Gazette of RS no. 10/04.
Additional	

Naziv predmeta: KOMPARATIVNI EKONOMSKI SISTEMI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
Ljetni	Izborni	4	-	5,5	06K19-030

Nastavnik: Prof.dr. sc. Halid Kurtović E-mail: halidk@bih.net.ba	Saradnik: E-mail:
Predmeti koji su preduvjet za polaganje	Nema
Cilj predmeta	Polazeći od pretpostavke da su studenti savladali osnovne ekonomske kategorije na prethodnim godinama dodiplomskog studija, izučava će se ekonomski sistemi koji se međusobno razlikuju prema sljedećim karakteristikama: pravu vlasništva nad sredstvima za proizvodnju, mehanizmu prenošenja informacija relevantnih za proizvodne odluke, nivou odlučivanja kao i motivisanosti privrednih subjekata. Proučava će se konkretni sistemi, velik i imali (teritorijalno), razvijeni, u razvoju, kao i zemlje u tranziciji.
Kompetencije (Ishodi učenja)	<p>Savladavanjem programa student stiče sljedeće opšte sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - analize, sinteze i predviđanje rješenja i posljedica, - ovladavanja metodima, postupcima i procesima istraživanja, - razvoj kritičkog i samokritičkog mišljenja i pristupa. <p>Savladavanjem studijskog programa student stiče sljedeće predmetno-specifične sposobnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznавање i razumijevanje discipline ekonomskih sistema praćenja i primjena novina u struci u potrebe informaciono komunikacionih tehnologija u ovladavanju znanjima u oblasti međunarodne ekonomije. - očekuje se da će studenti proširiti znanje o ekonomskim kategorijama, biti u stanju da sagledaju sličnosti i razlike pojedinih tipova ekonomskih sistema i moći da porede i analiziraju uspjeh jednih i neuspjeh drugih u sličnim okolnostima i na sličnom nivou razvoja.
Program predmeta:	
<ul style="list-style-type: none"> • Teorijske škole i pravci, metode i tehnike istraživanja u analizi međunarodnih odnosa; • Razumijevanje pojma i izvora savremenih ekonomskih sistema, • Problemski razvoj komparativnih sistema, • Definicije privrednih sistema, kriteriji za njihovu klasifikaciju, • Komparativna ekonomska statistika, • Efikasnost ekonomskih sistema i indeks ekonomske slobode, • Preraspodjela dohotka, Lorencova kriva i Ginikoeficijent, • Funcionisanje tržišnog sistema, razlozi neuspjeha čistog tržišnog sistema i potencijalne koristi/gubici od državne intervencije, • EU – kratak istorijat, institucije i ekonomske posljedice; Japan – korporativna privreda, • Evropski kapitalizam – Francuska: od indikativnog planiranja do evropske integracije; Švedska i socijalna demokratija, • Velika Britanija: tačerizam, privatizacija i njene posljedice, • Njemačka – kapitalizam uz socijalnu odgovornost, • Južna Koreja – kasna industrijalizacija, • Kina – od centralnog planiranja do “jedna zemlja, dva sistema”, • Indija – od državnog kapitalizma ka liberalizmu, • Proces tranzicije – od SSSR do Zajednice nezavisnih država, • Teorija zavisnosti (dependencia) – kapitalizam – neosocijalizam u Latinskoj Americi. 	
Izvođenje nastave:	
Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće studenata. Na predavanjima se analiziraju i rješavaju (studij slučaja) problemi iz različitih ekonomskih sistema. Uz to studenti izrađuju seminarske radeve koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.	
Provjera znanja:	
Provjera znanja studenata se vrši putem testa. Uz to studenti izrađuju seminarske radeve koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima. Završnim usmenim ispitom se vrši ocjenjivanje teorijskog znanja studenata i sposobnost primjene tog znanja na rješavanje praktičnih problema u analizi različitih ekonomskih sistema.	

Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Test	Seminarski rad	Usmeni završni ispit		
5 (5%)	20 (20%)	35 (35%)	40 (40%)		
Literatura					
Obavezna	1. Danijel Jergini Džozef Stanislav: Komandni visovi: bitka između vlade i tržišta koja preoblikuje moderan svet, Narodna knjiga, 2004 (str. 446), 2. J. Bajec i Lj. Joksimović, Savremeni privredni sistemi, Ekonomski fakultet, Beograd, 2000. (str: 3-21, 421-469, ukupno 67), 3. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, Svetska politika: trend i transformacija, CSES, FPN, DA, Beograd 2004, 4. Kenet N. Volc, Teorija međunarodne politike, CCVO, Beograd 2008.				
Dodatna	1. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, Svetska politika: trend i transformacija, CSES, FPN, DA, Beograd 2004, 2. Kenet N. Volc, Teorija medunarodne politike, CCVO, Beograd 2008, 3. M. Clarke and B. White (eds.), Understanding Foreign Policy: The Foreign Policy Systems Approach, Edward Elgar, Cheltenham 1989, 4. C. Beitz, Political Theory and International Relations, Princeton University Press, Princeton, NJ 1979.				

	UNIVERSITY OF ZENICA FACULTY OF ECONOMICS	
Subject title: COMPARATIVE ECONOMIC SYSTEMS		
Semester	Status	Hours per week Lectures Exercises
Summer	Optional	4 - 5,5 06K19-030
Subject leader: Halid Kurtović, Full professor E-mail: halidk@bih.net.ba		Subject assistant: E-mail:
Pre-requisites		None
Subject aims	Assuming that the students already obtained knowledge about basic economic categories during their undergraduate studies, this subject will study the systems that differentiate from each other according to following characteristics: right on production resource ownership, mechanism for transferring information relevant for production decisions, levels of decisions, as well as motivation of companies. Small and large systems (developed, emerging as well as transitional countries- geographically) will be subject to studying.	
Learning outcomes	By completing the course, students will obtain the following skills: <ul style="list-style-type: none"> - analysis, synthesis and forecasting of solutions and consequences, - method skills, research activities and processes, - development of critical and self-critical thinking and approach. The following subject-specific skills will be obtained too: <ul style="list-style-type: none"> - understanding the discipline of economic systems for monitoring and implementation of expert innovations, use of information technologies by obtaining knowledge in international economy, - students are expected to widen their knowledge in economic categories, be able to review the similarities and differences of individual types of economic systems and be able to compare and analyze the success and failure within similar conditions and similar levels of development. 	

Subject curriculum:

- Theoretical studies and directions, research methods and techniques for research within analysis of international relations,
- Understanding the terms and sources of modern economic systems, problem development of comparative systems,
- Definitions of economic systems, their classification criteria: Comparative economical statistics, efficiency of economic systems and index of economic freedom,
- Distribution of income, Lorence curve and Gini coefficient, functioning of market systems, reasons for failure of a clean market system and potential benefits/losses caused by state intervention,
- EU – a brief history, institutions and economic consequences, Japan – corporate economy,
- European capitalism – France: from indicative planning to European integration: Sweden and social democracy,
- United Kingdom: Thatcherism – privatisation and its consequences,
- Germany – capitalism with social responsibility,
- South Korea – late industrialisation,
- China: from central planning to “one country-two systems”,
- India – from state capitalism towards liberalism,
- Process of transition – from USSR to Association of independent states,
- Theory of dependency – capitalism- neo-socialism in Latin America

Learning delivery: The lectures are being held by using lecturing resources, schemes and graphics, as well as active learning techniques and proactive student approach. The lectures analyze and solve (case study) different economic problems. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students.

Assessment Rationale: The knowledge is being assessed based on a written test. In addition, the students prepare seminar papers that are being presented and discussed with other students. The final oral exam evaluates the theoretic knowledge and the capability to use the knowledge to solve practical issues in implementation of development policies and projects.

Assessment Criteria

Lectures	Exercises	Practice	Theoretical exam		
5	20	35	40		

Reading

Essential	<ol style="list-style-type: none">1. Danijel Jergini Džozef Stanislav: Commanding heights: the battle between governments and markets that are reshaping the modern world, Narodna knjiga, 2004. (446 page),2. J. Bajec i Lj. Joksimović, Modern economic systems, Faculty of Economics Belgrade, 2000. (pages: 3-21, 421-469, together 67),3. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, World Politics: trend and transformation, CSES, FPN, DA, Belgrade 2004,4. Kenet N. Volc, International policy theory, CCVO, Belgrade 2008.
Additional	<ol style="list-style-type: none">1. Čarls V. Kegli Jr. i Judžin R. Vitkof, World politics: trends and transformation, CSES, FPN, DA, Belgrade 2004,2. Kenet N. Volc, Theory of international politics, CCVO, Belgrade 2008,3. M. Clarke and B. White (eds.), Understanding Foreign Policy: The Foreign Policy Systems Approach, Edward Elgar, Cheltenham 1989,4. C. Beitz, Political Theory and International Relations, Princeton University Press, Princeton, NJ 1979.

OPIS IZMJENA I DOPUNA STUDIJSKOG PROGRAM

OPĆE INFORMACIJE O IZMJENAMA I DOPUNAMA STUDIJSKOG PROGRAMA				
1. Naziv studijskog programa	Lokalni ekonomski razvoj i politika			
2. Nosilac studijskog programa	Ekonomski fakultet Univerziteta u Zenici			
3. Tip studijskog programa	Stručni studijski program		Univerzitetski studijski Program	
4. Nivo studijskog programa	Prediplomski	Postdiplomski		Integrirani
5. Način izvođenja studijskog programa	Klasični	Mješoviti (klasični + on line)	On line u cijelosti	
6. Akademski/stručni naziv po završetku studija	Magistar ekonomije s naznakom odsjeka			
7. Ukupan broj ECTS bodova	Prije promjene	240	Poslije promjene	240
8. Odluka NNV o prihvatanju izmjena i dopuna (dostaviti u prilogu)				
9. Odluka ili rješenje o odobrenju studijskog programa (dostaviti u prilogu)				
10. Opseg izmjena i dopuna studijskog programa	Broj ECTS bodova nepromijjenjenoga dijela programa:			240
	Broj ECTS bodova promijjenjenoga dijela programa:			0
11. Redni broj izmjena i dopuna studijskog programa				
12. Procjena postotka promjena, izmjena i dopuna studijskog programa	a) Manje od 20% b) Više od 20%, a manje od 40%			

	c) Više od 40%
--	----------------

R.b.	Naziv predmeta koji se mijenja/koji se nadopunjuje	Broj ECTS bodova predmeta koji se mijenja		Obrazloženje
		Prije promjene	Poslije promjene	
1.	Primjenjene kvalitativne i kvantitativne metode u ekonomiji i menadžmentu	7,5	7,5	Uveden novi obvezni predmet na prvom semestru studija umjesto dosadašnjeg predmeta Istraživačke metode u ekonomiji i menadžmentu. Cilj predmeta je unaprijediti izlazne kompetencije završenika drugog ciklusa, savladavanje korištenja kvalitativnih i kvantitativnih metoda u ekonomskim istraživanjima, kao i olakšavanje izrade naučnih radova, uključujući i master rad. Predmet unapređuje znanja stećena na prvom ciklusu studija na predmetu Kvantitativne metode u ekonomiji.